

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.33/589/2517
Konu : Yazılı soru önergesi

19. / 09 / 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 14/01/2016 tarihli ve 43452547-120.07-13327 sayılı yazı,
b) 03/02/2016 tarihli ve 134/642 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Özcan Purçu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/1432 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.33/1424/5258
Konu : Yazılı soru önergesi

19 / 09 / 2016

Sayın Özcan PURÇU
İzmir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/1432 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Bakanlığımızın gözetimi altında bulunan çocuklar, ulusal ve uluslararası mevzuatta belirtildiği üzere, özel önem ve öncelik taşıyan hassas gruplar olarak tanımlanmakta ve kurumda yürütülen tüm iş ve eylemlerin "Çocuğun Yüksek Yararı" ilkesine uygun olarak yürütülmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu doğrultuda, ceza infaz kurumlarında bulunan çocuklara yönelik geliştirilen ve sürdürülen tüm eğitim ve iyileştirme çalışmalarıyla, çocukların kurumda bulundukları süre içinde suça sürüklenmelerine neden olan etkenlerin ortaya çıkarılması, elde edilen bilgiler doğrultusunda uygun müdahalelerin yapılması ve etkili yöntemlerin uygulanması temel alınarak çocuğun, sosyalleşme sürecini kolaylaştırma ve yeniden toplumla bütünleşmesini sağlamak hedeflenmektedir.

Psiko-sosyal yardım servisi uzmanlarınca çocukların bireysel özellikleri de dikkate alınarak, onlarla bireysel görüşme ya da grup çalışması yoluyla onlara içinde bulundukları koşullara yönelik farkındalıklarını artırma ve durumlarına yönelik alternatif çözümler geliştirme yönünde destek verilmektedir. Bu esnada ailesi ya da başka sosyal destek sistemleri harekete geçirilerek çocuğa gerekli müdahalelerde bulunmaktadır. Salıverilme sonrası koruma ve yardım çalışmaları ile çocukların eğitimlerini sürdürmelerine ve iş bulmalarına yardımcı olunmaktadır. Böylece toplumda uyumlu bireyler olarak yer almalarına katkı sağlanmaktadır.

B) "Çocuğun Yüksek Yararı" doğrultusunda yapılan yasal ve yapısal düzenlemeler ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 11. maddesinde yer alan düzenlemeler gereğince, tutuklu çocuklar kendilerine ait kapalı ceza infaz kurumlarında, çocuk sayısının az olduğu ve çocuk kapalı ceza infaz kurumunun olmadığı illerde ise yetişkin ceza infaz kurumlarının çocuklar için ayrılmış bölümlerinde kalmaktadırlar. Hükümlü çocuklar ise, çocuk eğitimevlerinde kalmaktadır.

Çocuk eğitimevleri; çocukların eğitilmeleri, meslek edinmeleri ve yeniden toplumla bütünleştirilmeleri amaçlarının yerine getirildiği kurumlardır. Bu kurumlarda firara karşı engel bulunmaz. Kurum güvenliği iç güvenlik görevlilerinin gözetim ve sorumluluğunda sağlanır.

C) Bakanlığımız tarafından kurumlarımızda bulunan çocukların topluma kazandırılmasına yönelik çalışmalar çok yönlü olarak yürütülmektedir. Bunların başında

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

uluslararası standartlar ölçüsünde kurumların fiziki şartlarının iyileştirilmesi, çocuklarla çalışan nitelikli personelin istihdamı ve bu personele yönelik hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimler ile çocuklara yönelik eğitim ve iyileştirme faaliyetleri gelmektedir.

Ceza infaz kurumlarımızda çocuklara yönelik olarak yürütülen eğitim çalışmaları kapsamında, eğitim servislerinde görevli öğretmenler tarafından hiç eğitim görmemiş ya da eğitimlerini yarıda bırakmış çocuklar eğitim-öğretimlerine devam edebilmeleri amacıyla değerlendirilmeye alınmakta, çocuğun eğitim-öğretim almasına yönelik her türlü işlemler bu servis tarafından yürütülmektedir. Bunun yanında, iyileştirme çalışmaları kapsamında çocuğa, ailesine ve çocukla çalışan personele yönelik olarak bireysel ve grup çalışmaları yürütülmektedir. Bu kapsamda psiko-sosyal servisinde görevli psikolog ve sosyal hizmet uzmanları aracılığıyla bireysel ya da grup çalışmaları yoluyla çocukların daha sağlıklı ve uyumlu bireyler olmaları yönünde onları destekleyecek çalışmalar yürütmektedirler. Kurumlarımızda, eğitim ve iyileştirme faaliyetleriyle eşgüdümlü olarak çocuğun topluma kazandırılmasına yönelik sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği halinde yürütülmektedir.

Ç) Kurum personeline yönelik meslek öncesi ve meslek içi eğitimler aracılığıyla kurumlarda bulunan çocuklara yaklaşım konusundaki farklı, eksik, yanlış tutum ve uygulamaların ortadan kaldırılması ile kurum içi ve kurumlar arası ortak bir dil, tutum ve davranışın oluşturulması amaçlanmaktadır. UNICEF'in teknik desteği ile Bakanlığımız tarafından ceza infaz kurumlarında bulunan çocukların topluma tekrar kazandırılması çalışmaları kapsamında geliştirilen "ARDIÇ Yönetici ve Personel Programı" kapsamında çocuk hükümlü ve tutuklu bulunduran ceza infaz kurumlarında görevli 1.741 personele eğitim verilirken, "Çocuk Hakları ve Çocuk Tutuklu ve Hükümlülerle İletişim Becerileri Eğitimi" konulu hizmet içi eğitim kapsamında 141 personele çocuk hakları konusunda eğitimler verilmiştir. Bununla birlikte, Bakanlığımızın 2016 Eylem Planında belirttiği üzere bu yıl içinde beş farklı ilde toplam dokuz eğitim verilmesi planlanmıştır.

II- Kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri, idarî denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri, sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları, yine, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri, uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

III- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Tüzüğü'nün 128. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca; Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle yetkisi kabul edilen kurum ve kuruluşların temsilcileri, denetim amacıyla ziyaret istemlerini, Bakanlığa önceden bildirmek suretiyle, ilgili sözleşme ve mevzuat hükümleri çerçevesinde hükümlüleri ziyaret edebilirler.

IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

A) Ceza infaz kurumlarında bulunan çocukların mektup veya kargolarını ücret ödmeden göndermelerine yönelik PTT Genel Müdürlüğü ile ön görüşmelerin yapıldığı ve işbirliği protokolünün oluşturulması için çalışmaların devam ettiği,

B) 5275 sayılı Kanunun 66. maddesinin ikinci fıkrasında açık ceza infaz kurumları ve çocuk eğitimevinde bulunan hükümlülerin, ücretli telefonlarla serbestçe görüşme yapabilecekleri hükmünün yer aldığı, eğitimevlerinde bulunan çocuk hükümlülerin telefon görüşmelerinde ücretlerini kendilerinin karşılamaları şartıyla herhangi bir süre sınırlaması bulunmadığı, kurumların güvenlik ve fiziki şartlarının elverdiği ölçüde çocuk kapalı ceza infaz kurumlarında telefon süresi ve görüşülen kişi sayısının arttırılmasına yönelik çalışmaların devam ettiği,

C) Çocuk hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin cezalarının belirtildiği 5275 sayılı Kanunun 46. maddesinin "çocuğun yüksek yararına" hizmet etme potansiyelinin güçlendirilmesi için çalışmaların devam ettiği, anılan maddede sayılan çocuk hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin cezaları arasında "hücrede yalnız kalma cezası" ve "aile görüş yasağı cezası"nın bulunmadığı,

Söz konusu maddenin beşinci ve dokuzuncu fıkralarında yer alan "Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma disiplin cezası" ve "Odaya kapatma cezası" ile ilgili istenilen ayrıntıda istatistikî veri bulunmadığı,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan